

4. WHO. Cumulative Number of Confirmed Human Cases of Avian Influenza A/(H5N1) Reported to WHO. [cited May 29, 2006]; Available from : URL: http://www.who.int/csr/disease/avian_influenza/country/cases_table_2006_05_23/en/print.html.
5. OIE. Update on Avian Influenza in Animals (Type H5) 01 June 2006. [cited June 05, 2006]; Available from : URL: http://www.oie.int/downld/AVIAN%20INFLUENZA/A_AI-Asia.htm

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 22 ระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม – 3 มิถุนายน 2549

(Outbreak Verification Summary, 22nd Week, May 28 – June 3, 2006)

✍ เรียบเรียงโดย สุทธนันท์ สุทธชนะ

กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

✉ sut_chana@yahoo.com

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

ในสัปดาห์ที่ 22 ระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม – 3 มิถุนายน 2549 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 สงสัยโรคไข้กาฬหลังแอ่น 1 ราย ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เด็กชายอายุ 8 ปี อยู่ที่หมู่ 1 ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน มีอาการไข้ ซักครั้ง ไม่รู้สึกตัว เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางสะพานและส่งต่อไปรักษาที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ในวันที่ 26 พฤษภาคม 2549 ต่อมาเมื่อจำเลือดทั่วตัว คอแข็ง คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ เมื่องค์แพทย์วินิจฉัยโรคไข้กาฬหลังแอ่น ผลการเพาะเชื้อในเลือดและน้ำไขสันหลังจากห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ได้ผลลบได้ส่งตัวอย่างน้ำไขสันหลังตรวจยืนยันที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์อยู่ระหว่างรอผล ขณะนี้ผู้ป่วยอาการดีขึ้น จากการรักษาด้วยยา Tadaran จากการสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ก่อนป่วย สภาพที่อยู่อาศัยเป็นบ้านชั้นเดียวก่ออิฐฉาบด้วยปูน ได้เก็บตัวอย่างจากโพรงงมูกผู้สัมผัสร่วมบ้านจำนวน 10 ราย ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ได้ผลลบทั้งหมด พร้อมให้ยกป้องกันในผู้สัมผัสใกล้ชิดครอบครัวในบ้าน เฝ้าระวังผู้สัมผัสในโรงเรียนและให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ขณะนี้ไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่

1.2 อาหารเป็นพิษ จากการรับประทานเห็ด ที่จังหวัดนครสวรรค์และเพชรบูรณ์

จังหวัดนครสวรรค์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2549 มีผู้ป่วย จำนวน 7 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตากฟ้า ด้วยอาการหน้ามืด วิงเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องถ่ายเหลว เป็นผู้ป่วยในจำนวน 1 ราย และผู้ป่วยนอก 6 ราย ทุกกรเข้ารับทำงานในสวนส้ม ที่หมู่ 1 ตำบลสุขสำราญอำเภอดงตากฟ้า ให้ประวัติว่ารับประทานเห็ดผัดน้ำมันหอยเป็นอาหารกลางวัน เห็ดที่รับประทานเก็บมาจากสวนส้ม โดยเข้าใจว่าเป็นเห็ดระโงกที่รับประทานได้ ผู้ป่วยมีอาการหลังรับประทานเห็ดประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 9 ชั่วโมง ทีม SRRT ของอำเภอดงตากฟ้าได้เก็บตัวอย่างเห็ดที่อาหารชนิดและสารพิษที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครสวรรค์ เมื่องค์สันนิษฐานว่า เห็ดที่ผู้ป่วยรับประทานน่าจะเป็นเห็ดระโงกหิน ซึ่งเป็นเห็ดพิษรุนแรงชนิดเห็ดชนิดนี้อยู่ในกลุ่มสร้างสารพิษ Cyclopeptides ทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการดังกล่าวข้างต้น และได้ให้สุขศึกษาเรื่องเห็ดที่รับประทานได้ กับเห็ดพิษให้ประชาชนทราบแล้ว

จังหวัดเพชรบูรณ์ วันที่ 23 พฤษภาคม 2549 มีผู้ป่วยจำนวน 21 ราย ที่หมู่ 2 ตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลวิเชียรบุรี ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ ปวดท้อง มีไข้และถ่ายเหลวเป็นน้ำจำนวน 20 ราย เป็นผู้ป่วยในจำนวน 17 ราย ให้ประวัติว่าเพื่อนบ้านได้ไปเก็บเห็ดที่ขึ้นในบริเวณภาคอ้อยในไร่ แล้วนำมาแจกให้ทำเป็นอาหารมื้อเย็น ผู้ป่วยมีอาการหลังรับประทานประมาณ 1-3 ชั่วโมง และให้ข้อมูลว่า ไม่เคยรับประทานเห็ดชนิดนี้มาก่อน แต่เห็นว่ามีลักษณะคล้ายเห็ดโคน ลำต้นสีน้ำตาลดอกเห็ดสีขาว มีวงแหวนที่ลำต้นและได้ดอก รวมทั้งได้ทดสอบตามความเชื่อสมัยโบราณโดยนำข้าวสารไปต้มกับเห็ด พบว่าข้าวสารไม่เปลี่ยนสี ทำให้เข้าใจว่าเป็นเห็ดไม่มีพิษจึงนำมารับประทาน ทีม SRRT ของอำเภอวิเชียรบุรี ได้ให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ไม่ให้รับประทานเห็ดชนิดนี้มารับประทานแล้ว

13 อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเนื้อลูกกระบือที่ป่วยตาย ที่จังหวัดพิจิตร วันที่ 30 พฤษภาคม 2549 พบผู้ป่วย จำนวน 7 ราย ที่หมู่ 1 ตำบลท่าขี้ยมกิ่งอำเภอสามโก้ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพิจิตร 1 ราย วังทรายพูน 4 ราย และสถานีอนามัย 2 ราย ด้วยอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดมวนท้อง และถ่ายเหลว ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยเวลา 24.00 น. ของวันที่ 29 พฤษภาคม 2549 และรายสุดท้ายเวลา 14.00 น. ของ วันที่ 30 พฤษภาคม 2549 ให้ประวัติว่าเพื่อนบ้านได้ฆ่าและลูกกระบืออายุ 7 วัน ที่ป่วยตายในวันที่ 29 พฤษภาคม 2549 นำมาแจกในกลุ่มญาติ 4 หลังคาเรือนและทำเป็นอาหารมื้อเย็นรับประทาน อาหารที่สงสัยได้แก่ดับหวาน ซึ่งผู้ป่วยทั้ง 7 ราย รับประทาน และเป็นอาหารที่ปรุงแบบ สุกๆ ดิบๆ ทีมสอบสวนโรคได้เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วยและผู้สัมผัส จำนวน 8 ราย รวมทั้งเนื้อสัตว์ ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาล พิจิตร ผลการตรวจอุจจาระ พบเชื้อ *Staphylococcus* จำนวน 3 ราย เชื้อ *Aeromonas* spp. จำนวน 1 ราย และ non-enteropathogenic bacteria จำนวน 3 ราย เมื่อกระบือ พบเชื้อ *E. coli* 4+, *Aeromonas* spp. 4+ และ *Klebsiella* spp. 2+ ส่งอุจจาระและเนื้อตรวจยืนยันที่ศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์และกรมปศุสัตว์ อยู่ระหว่างรอผล ได้ให้สุขศึกษาประจักษ์พันธ์แนะนำไม่ให้ประชาชน นำซากสัตว์ที่ป่วยตายมา รับประทาน โดยให้ทำลายโดยการฝังหรือเผา

14 อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเขียดเหลือง ที่จังหวัดน่าน วันที่ 30 พฤษภาคม 2549 พบผู้ป่วยจำนวน 5 ราย ที่หมู่ 3 ตำบล ปอน อำเภอทุ่งช้าง มีอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องอืดและปาก ปากแห้ง ปวดท้อง ถ่ายเหลวเป็นน้ำ เข้ารับการรักษาที่อำเภอทุ่ง ช้าง เป็นผู้ป่วยใน 3 ราย และผู้ป่วยนอก 2 ราย ทุกรายอาชีพเกษตรกรกรรมทำไร่ อายุระหว่าง 42 - 63 ปี ให้ประวัติว่าได้ไปจับเขียดเหลืองจากลำ ห้วยในป่าแถวหมู่บ้าน โดยไม่ทราบว่าเป็นเขียดชนิดนี้มีพิษ มีลักษณะลำตัวเล็กยาวโดยเฉพะบริเวณขา ลำตัวมีสีเหลืองทอง บริเวณท้องมีสีเหลือง ผิวหนังมีลักษณะบุรุษคล้ายคางคก ได้นำไปรับประทานกับสุราในตอนเย็นวันที่ 30 พฤษภาคม 2549 และมีอาการหลังรับประทานประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง ทีมสอบสวนโรคของอำเภอทุ่งช้าง ได้เก็บตัวอย่างเขียดส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อตรวจชนิดและสารพิษ อยู่ ระหว่างรอผล และได้ประจักษ์พันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ทราบแล้ว

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 สถานการณ์โรคโปลิโอในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2549 ถึง 31 พฤษภาคม 2549 มีรายงานผู้ป่วยจำนวน 31 ราย จากประเทศอินเดีย 27 ราย อินโดนีเซีย 2 ราย บังกลาเทศและเนปาล ประเทศละ 1 ราย

สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 22 ระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม – 3 มิถุนายน 2549
Situation of Priority by Disease Under Surveillance, 22nd Week, May 28 – June 3, 2006

บทพื้นวิชา รายงานโดย สมเจตน์ ตั้งเจริญสถิต : กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักโรคระบาดวิทยา
 somjate@health.moph.go.th

1. ยังไม่มีรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบ และโรคแอนแทรกซ์
2. จำนวนผู้ป่วยในสัปดาห์ที่ 22 ของทุกโรค มีจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าสัปดาห์เดียวกันในปีที่แล้ว และน้อยกว่า ค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. 2544 - 2548) อย่างไรก็ตาม การเปรียบเทียบตัวเลขจำนวนป่วยในสัปดาห์ที่ 22 ของปี 2549 กับตัวเลขจำนวนป่วยในสัปดาห์เดียวกันของปีที่ผ่านมา อาจจะยังไม่สมบูรณ์มากนัก เนื่องจากการรายงานตัวเลขจำนวนป่วย ในสัปดาห์ที่ 22 ของจังหวัดต่าง ๆ อาจจะยังไม่ครบ
3. จำนวนผู้ป่วยสะสมในสัปดาห์ที่ 22 ของทุกโรค น้อยกว่าจำนวนผู้ป่วยสะสมในสัปดาห์เดียวกันของปีที่แล้ว (ยกเว้นโรคไอกรน, บาดทะยักในเด็กแรกเกิด, AEFI และปอดบวม) และน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. 2544 - 2548) (ยกเว้นโรคไอกรน, ปอดบวม และ AEFI)
4. ประเด็นที่น่าสนใจ คือ การรายงานผู้ป่วย AFP ไม่ว่าจะป็นตัวเลขการรายงานในสัปดาห์ที่ 22 หรือตัวเลขการ รายงานผู้ป่วยสะสมในปี พ.ศ. 2549 จะน้อยกว่าปี 2548 และค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (2544 - 2548) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า น่าจะมีการปรับปรุง โดยเร่งรัดการรายงานผู้ป่วย AFP เนื่องจากตัวเลขการรายงานผู้ป่วย AFP ที่สูง หมายถึง ความเข้มแข็ง ในการเฝ้าระวังผู้ป่วย AFP ซึ่งถือว่าเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการกวาดล้างโปลิโอ
5. ยังมีรายงานด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในปี 2006 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประชาชนบางส่วน ยังไม่มีความรู้และความ ตระหนักในอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า ฉะนั้น จึงควรณรงค์ให้ประชาชนทราบถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า